

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia maja 2010 r.

**Pan
Piotr KUROPATWA
Wójt Gminy Wartkowice**

**I/10/003
LLO-4114-03-03/2010**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła w Urzędzie Gminy Wartkowice, zwanym dalej „Urzędem,” kontrolę realizacji zadań w zakresie ochrony przed powodzią w I kwartale 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 maja 2010 r. – Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań w zakresie ochrony przed powodzią, pomimo stwierdzonych uchybień.

Ocena pozytywna dotyczy w szczególności opracowania i zatwierdzenia planu reagowania kryzysowego, organizacji magazynu przeciwpowodziowego, powołania Gminnego zespołu reagowania kryzysowego oraz uchwalenia w budżecie na 2010 r. rezerwy celowej, przeznaczonej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego.

Plan ochrony przed powodzią został jednak zatwierdzony dopiero w dniu 4 marca 2010 r., tj. w czasie kontroli.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia:

1. Opracowanie i zatwierdzenie dla Gminy dopiero w dniu 4 marca 2010 r. Planu ochrony przed powodzią, tj. w czasie kontroli NIK, pomimo, iż obowiązek jego opracowania zgodnie z art. 31a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym² istniał od miesiąca czerwca 2002 r., było w ocenie NIK działaniem nierzetelnym.

W złożonym wyjaśnieniu Pan Wójt stwierdził m.in., że nieprawidłowość ta wynikała ze zmian personalnych w Urzędzie oraz z konieczności roboczych konsultacji ze Starostą Poddębickim w związku z brakiem wytycznych co do zasad sporządzania tego planu oraz jego zawartości.

Przyjmując wyjaśnienia Pana Wójta, NIK zauważa jednocześnie, iż okres czasu od powstania ustawowego obowiązku opracowania takiego planu do czasu jego zatwierdzenia przez Pana Wójta, był nieuzasadnienie długi.

2. Zgodnie z wymogami art. 5 ust. 2 ustawy z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym³, zwanej dalej „uzk”, opracowano Gminny Plan Reagowania Kryzysowego, zatwierdzony przez Starostę Poddębickiego w dniu 31 grudnia 2009 r. Zawierał on, jako jedną z procedur reagowania kryzysowego, Plan operacyjny ochrony przed powodzią.
3. Gmina nie posiadała Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Ostatni taki plan (datowany – lipiec 1992 r.) utracił moc prawną w związku z przepisem art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁴.

W części graficznej obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy (z marca 2001 r.), określone zostały obszary bezpośredniego zagrożenia powodziowego wodami rzeki Ner.

4. Wyniki oględzin obiektów i terenów najbardziej zagrożonych zdarzeniami powodziowymi wykazały brak zagrożenia powodziowego, a stan istniejących grobli nie budził uwag.

Na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodziowego nie były prowadzone, stosownie do postanowień art. 82 i 85 ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne⁵, prace budowlane lub czynności utrudniające ochronę przed powodzią.

5. Wyposażenie Gminnego magazynu przeciwpowodziowego, w ocenie NIK, było stosunkowo skromne (worki na piasek, geowłóknina, folia izolacyjna, łopaty do piasku).

² Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591, ze zm.

³ Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 80, poz. 717, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.

6. Z dniem 1 września 2008 r. pomoc przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 19 ust. 2 ustawy, została powierzona pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku Inspektora ds. Obronnych i Kadr Urzędu.
7. Stosownie do art. 19 ust. 4 uzk w dniu 3 czerwca 2009 r. został powołany Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego(GZZK) oraz ustalono jego skład i zasady działania. Do czasu kontroli NIK członkowie GZZK nie byli jednak objęci szkoleniami w zakresie procedur reagowania w sytuacjach zagrożeń kryzysowych, w tym powodziowych, pomimo iż zadania takie przewidywało zarządzenie w sprawie powołania Zespołu.
W 2009 r. odbyły się trzykrotnie ćwiczenia (treningi) Zespołu, przy czym w żadnym z nich przedmiotem ćwiczeń nie były zagrożenia związane z powodzią. W roku 2010 ćwiczeń takich do czasu kontroli nie organizowano.
8. W badanym okresie nie prowadzono na terenie Gminy działań edukacyjnych wśród mieszkańców, zwłaszcza z terenów bezpośrednio zagrożonych zjawiskami powodziowymi, o zachowaniu się na wypadek zagrożenia powodziowego.
9. W budżecie Gminy na 2010 r. została utworzona rezerwa celowa na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w kwocie 20 tys. zł, co stanowiło 0,31% bieżących wydatków budżetu Gminy, pomniejszonych o wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu, tj. w wysokości określonej w art. 26 ust. 4 uzk.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- sukcesywne doposażanie, w ramach posiadanych środków rezerwy celowej, magazynu przeciwpowodziowego w niezbędnych sprzęt,
- podjęcie i prowadzenie działań edukacyjnych wśród mieszkańców Gminy, o zachowaniu się na wypadek zagrożenia powodziowego

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Pana Wójta o udzielenie odpowiedzi w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach dotyczących realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.